

Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravljanje prejeto mesečno K 170

SLOVENE

Inserati: ==

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja: ==

vsak dan, izvenoma nodelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Položaj v Pulju.

Pulj, 22. julija 1912.

Politični in z njimi tesno združeni volilni boji, kateri so se zadnja leta bili v Pulju, so pokazali, da se bliža v Pulju v narodnostnem oziru preobrat. Lahki in združeni Slovani si stojijo neposredno nasproti. Zraven teh dveh glavnih bojujočih se faktorjev, med katerima bi se imela pravzaprav narodnostna nadvlada v Pulju izvajati, pa stojijo ob strani še socialni demokratje in Nemci. Razun teh štirih strank v Pulju je še ena in sicer nepolitična, pa vendar že radi lokalnih razmer jako močna stranka, katero tvorijo člani vojne mornarice. Vojna mornarica govori tu ob vsakih volitvah, skoro bi rekel, odločujočo besedo. Prava vojne mornarice, govoriti v Pulju v tako važnih trenutkih kakor so volitve, se ne more spodbijati. V Pulju se nahaja edina vojna luka in dolžnost vodstva te za celo državo velevažne naprave je, da daje mestu, katero bi brez nje izgubilo skoro popolnoma svoj današnji pomen, nekako smer tudi v političnih koncertih. Vojni mornarici vendar ne more biti vse eno, kdo zastopa v javnih zastopih mesto, v katerem se nahajajo njene največje naprave, od katerih živi na tisoče družin.

Med tem, ko so si tu še pred malo leti Lahki delili vse mandate v javna zastopstva prav po bratovsko med seboj, ne oziraje se na someščane slovenskih narodnostij, si jih morejo danes že mnogi le še z največjimi žrtvami obdržati. Da je tako daleč prišlo, se imajo Hrvatje in ostali tukajšnji Slovani največ zahvaliti splošni, enaki in tajni volilni pravici za državni zbor. Že takoj prva državnozborna volitev na podlagi splošne, enake in tajne volilne pravice leta 1907 je Lahom pokazala, da oni tu ne morejo biti več absolutni gospodarji, marveč da tvorijo le še neznatno večino, katera se zna pa že od ene do druge državnozbornske volitve izpremeniti v laško manjšino. Že takrat se je pokazalo, da se gre obema glavnima strankama še prav za malo in sicer Hrvatom do dosege večine, Lahom pa do padca v manjšino.

Dospevši do te točke so pa Slovani v Pulju žalibog najbrže dosegli za nekaj časa vrhunec. Do tu je šlo z last-

no močjo, kar je gotovo največjega upoštevanja vredno.

Od tu naprej pa nastane vprašanje kaj sedaj? Na prodiranje z lastno močjo v doglednem času ni misliti. Ostati na stališču ožjih volitev, pri teh pa propadati, bi se reklo ostati na mestu.

Vse drugačno lice bi imela stvar, če bi se bilo na slovanski strani o pravem času mislilo na pošteno organizacijo delavstva, ker bi se bilo s tem zajezilo prodiranje socialne demokracije. S tem je bila storjena velika napaka, katera bi se dala z železno vztrajnostjo še deloma popraviti. Z delavsko organizacijo, katera tu le komaj živetarja, ni nič. Njen program se le malo razlikuje od revolucionarne socialne demokracije. Puljska delavska organizacija je večja tržaška, katera pa napoveduje osobito v najnovejšem času najbrezobzirnejši boj proti militarizmu. Že samo to zadostuje, da nima v Pulju tista stranka, za katero se bo obešala ta organizacija, misliti na predek, ker bo gotovo našla odpor na strani vojne mornarice, torej na strani, katera bi prišla v sedanjih razmerah prva v poštev, na katero bi se mogla hrvaška stranka opirati. Iskati zavestništva pri socialni demokraciji, bi bilo isto kakor s peščico delavske organizacije. Sicer pa je socialna demokracija v Pulju najbrže že dosegla vrhunec svoje slave ob lanskim državnozbornim volitvi. To pa zato, ker ima ta stranka tu jako težavno stališče. Če se drži svojega protimilitarističnega programa, mora svoje soderge poditi od skled, iz katere zajemajo ti svoj in svojih družin preužitek. Padanje njene slave pa povzroča tudi njeno lastno vodstvo, katero se menda drži načela: »Z glavo skozi zid«, kar zadostno dokazujejo ponesrečene stavke, zlasti zadnja zidarska in ona uslužbenecov cestne železnice. Vsekakor je skoro gotovo, da z večjo močjo socialne demokracije stranke v Pulju v prihodnosti ni računati.

Torej povsod, kamor se pogleda, nič družega nego moč od danes do jutri.

Iz tega je že razvidno, da bi morala hrvaška stranka stremeti edino le za pametno politiko v sporazumu z vojno mornarico. Edino ta vez bi bila trajne vrednosti.

To doseči bi pa osobito sedaj ne bilo najtežje. Laško-liberalna stranka, katera je uživala dolgo vrsto let največje udobnosti od strani vojne mornarice bodisi na gospodarskem, bodisi na političnem polju, je v tem oziru najbrž dogospodarila. Stranka, katere glavni stebri so zapustili na puljskem municipiju tako žalostne spomine, pač nima več pravice do odločujočih glasov vojne mornarice.

Dalje pa v puljski laško-liberalni stranki prevladuje mladina, koje misli so vedno v Rimu. Ti mladiči, kateri imajo danes v laško - liberalni stranki prvo besedo, vidijo svojo srečo edino le v spojitvi vseh avstrijskih provinc, v katerih bivajo Lahki, z Italijo. Te misli in ta ideja, to je voditeljem laško - liberalne stranke sveto. To je njihov skriven program, to njihov cilj, na to meri vse njihovo politično delovanje. Da se s tem programom laško-liberalne stranke ne more strinjati procvit in naši državi primeren razvitki naše vojne mornarice, bi pač ne bilo treba še posebej poudarjati. Čim manjša in brezpomembnejša bi bila naša vojna mornarica, tem lažja bi se dozdevala laško - liberalni stranki dosega njenih ciljev. Že samo ta fakt, da mora biti laško-liberalna stranka proti razvitku vojne mornarice, ako hoče svoj protiaustrijski program izvesti, zadošča, da se bo v prihodnje pač težko našel ud vojne mornarice, kateri bi dal ob volitvah svoj odločujoči glas stranki, katera mora biti že glasom svojega programa proti razvitku avstrijske vojne mornarice.

O zmernih Lahih danes v Istri itak ne more biti več mnogo govora. Iredenta je tu prepredla svoje nevarne mreže tako spretno, da je zajela v iste tudi še one zmerne duhove, s katerimi se je dalo svoj čas še pametno govoriti.

Vodstvo hrvaške stranke v Pulju ima pred seboj važne in odgovorne naloge.

Manifestacijski shod češke mladine

in ljudski tabor se je vršil dne 14. t. m. v Klobučih blizu Brna. Na taboru so navdušeno govorili J. Krčka, deželni poslanec ter deželni in državni poslanec T. Šilinger, v imenu krščanskih socialcev je govoril Landa z Dunaja, nadalje sta govorila predsednik zveze Prochazka ter protektor mladine J. Novak, mestni župnik. Sprejeta je bila naslednja resolucija:

»Mi, zbrani na ljudskem taboru v Klobučih se spominjamo pomenljivega

dogodka, ko je bil odkrit spomenik slavnega Moravana Fr. Palackega ter obetamo, da hočemo v njegovem duhu zložno delovati za blagor naroda in domovine, a obsojamo sleherno protiverško ščuvanje zlasti vseh onih poslancev, ki so v državnem zboru omogočili razširjevanje Macharjevih spisov, v katerih se ne zasramuje samo naša vera, ampak naš Odrašenik sam. Proti razširjevanju takih surovih in razžaljljivih spisov protestiramo kar najodločnejše in prosimo sl. gosposko, da bi postavno ščitila vero, ki podpira in varuje državo ter vdrzuje red v njej. Našim katoliškim narodnim poslancem, ki so vedno ob pravem času in na pravem mestu za našo sveto vero, za naše ljudstvo, izrekamo popolno svoje zupanje ter jih prosimo, da bi tudi z naprej v tem duhu delovali.

Resolucija je bila z velikim navdušenjem sprejeta. Tabora se je udeležilo čez 2000 ljudi. Samo vrlih mladencev je bilo nad 500.

Orel v Gradcu.

Preteklo nedeljo je imel graški Orel svoj prvi javni nastop po enoletnem obstoju. Kdor pozna razmere, neugoden čas, v katerem se je vršila slavnost v spomin Slomšove obsmrtnice, je gotovo z napeto radovednostjo in tihim strahom pričakoval zadnje nedelje. Skrajno neugodno vreme mu je moralo vzeti še zadnje upanje, da bi se mogla slavnost izvršiti primerno imenu velikega našega dušnega pastirja. Tem veselejši je bil njegov obraz, ko je opazil že dokaj lepo število navzočih prijateljev orlovske naše čete in pa nepričakovano dober nastop šestnajstorične čete — graškega »Orla«. Pomisliti treba, da se Orel uri v društveni sobi, a samo v prostih in redovnih vajah, da je šele pred tremi tedni dobil svojo bradljo; kdor to ve, mora z veseljem priznati, da ga je prvi nastop Orlov kar presenetil. Rajalni pohod se je posrečil docela, proste vaje tudi, posebno pa je ugajalo petero skupinskih vaj, moreška in vaje na bradlji. Pripomniti moramo, da so veliko pripomogli k polnemu uspehu trije bratje mariborskega »Orla«. Sicer pa bo o telovadnem nastopu prinesla »Mladost« svoje posebno poročilo. Tu naj omenimo še, da se je ostali spored, govor in deklaracija ter prosta zabava, lepo završil. Nerodno zabavljanje graških »Sokolov«, ki so prišli, samoposebi

LISTEK.

Pisma iz mojega mlina.

Francosko spisal Alphonso Daudet.
Poslovenil J. Gruden.

Kako sem se nastanil.

Domači zajci so se čudili . . . Že tako dolgo so videli vrata v mlinu zaprta, zidovje in streho pa parosteno s travo. Nazadnje so bili že trdno prepričani, da je rod mlinarjev izumrl. Ker pa se jim je bil ta kraj zelo priljubil, so ga priredili za nekako vojašnico in mlin je postal pravcato središče njih strateških operacij. Pravi zajčji mlin . . .

Ono noč, ko sem dospel tja, je kuncen kar mrgoleto tam okrog; prav res, ne da bi lagal. Kakih dvajset jih je bilo. Sedeli so v krogu na terasi in si gregli tace ob luninem svitu. Toda komaj sem odprl okno . . . brrr . . . Vsa straža je v divjem begu. Vsi mali in veliki dolgouhci zbeže z repom na korajžo v goščavo. A upam, da se vrnejo.

Nekdo, ki je bil tudi zelo začuden, ko me je pogledal, je bila najemnica prvega nadstropja, stara, usodepolna sova z zamišljenim obrazom. Že nad tvaeset let prebiva v mlinu. Našel sem

jo v gornji sobi. Sedela je veličastno in nepremično na vretenu sredi smeti in odpadle opeke. Trenutek me je gledala z enim očesom, okroglim in zamišljenim, a vsa osupnjena, da me ne pozna, me je pozdravila z glasnim »Uuu . . . uuu« in začela je otesati si ve peruti, polne prahu. Ti vražji misleci . . . Tega ni mogoče nikdar okrtati. Nič ne de. Kakor tudi je mežikava, čemerna in tiha, mi moja najemnica vendar bolj ugaja kakor kak drugi in požuril sem se obnoviti z njo najemno pogodbo. V najemu ima, kakor v prejšnjih časih vse podstrešje. Vrata v njeno stanovanje peljejo kar skozi streho. Jaz sem si obdržal spodnjo sobo; čisto majhno sobico, pobejeno z apnom. Nizka je in obokana kakor obednica kakega samostana.

Od tam notri vam pišem. Velika vrata so na stečaj odprta dobremu solncu.

Lep smrekov gozd se spušča pred menoj prav dol do obrežja. Na obzoru se odražajo od neba fino začrtana slemena planin. Nikakega hrupa, nikakega vrisa. Komaj tupatam glas piščalke, glas kozice med zeleno sivko ali zvonec mule na kolovozu. Vsa ta provenčalska pokrajina živi le v svetlobi.

Kako bi bilo torej mogoče, da bi

mi bilo žal po burnem in črnem Parizu? Tako dobro se počutim v svojem mlinu. Ta kot je v resnici tak, kakoršnega sem iskal, ta majhen kot, parfumiran in gorak, sto ur daleč od čašopisja, izvoščkov in megle. In koliko lepih stvari okrog mene! Komaj osem dni je, odkar sem se tukaj nastanil, pa imam že glavo polno vtisov in spominov. Poslušajte! Včeraj je prišla čreda s planine. Bil sem zraven, ko so jo vganjali zopet v hlev, kjer ni bila že od spomladi sem. Tam doli na pobočju je bilo, na pristavi. Prisegam vam, da bi ne dal tega prizora za vse premijere, ki ste jih imeli ta teden v Parizu. Toda sodite raje sami!

Treba je omeniti, da pošljejo v Provenci živino, ko postane vroče, v planine. Živina in ljudje prežive tam gori pet ali šest mesecev, stanujoč pod milim nebom in v travi prav do pasu. Ob prvi jesenski zmrzali pa se vračajo na pristavo in živina se pase prav meščansko na nizkih, sivih gričih, dišečih po rožmarinu.

Včeraj je torej živina prišla domov. Že od ranega jutra sem je bil portal na stečaj odprt. Ovčji hlevi so bili polni sveže slame. Od ure do ure so kmetje moževali med seboj: »Sedaj so v Eyguieresu, sedaj v Paradu-u«. Potem pa proti večeru naenkrat stra-

no vpitje: »So že tukaj! Glejte jih no! Že gredo! Pojte gledat! Boste videli! Tukaj so!«

Daleč tam zagledamo čredo, ki se pomika dalje v glorijski prahu. Zdi se, da cela cesta koraka z ovčami.

Stari kostruni gredo prvi, roge naprej. Kako so divjih obrazov. Za njimi pa zmešana čreda vsevpred. Ovce s svojimi dojenčki za nogami. Mule z rdečimi trakovi krog vratu nesejo v jerbasih mala, en dan stara jagujeta in jih zibljejo.

Potem psi, vsi znojni in z jeziki prav do tal. In nazadnje dva velika porredneža: dva pastirja, oblečena v rdeče volnene plašče, ki jima padajo prav do gležnjev kakor gospodu župniku oni dolgi, pozlačeni v nedeljo pri večernicah.

Vse to veselo defilirajo pred nami in se izgubi pod portalom . . . Tak šum in hrum delajo ti pešči kakor bi bila največja ploha. Treba je videti, kako je namah vsa hiša razburjena in kako je vse naenkrat na nogah . . . Tam gori s svoje kletke so zelenozlati pavi zapazili prišlece in jih pozdravili s strašnim glasom trobente. Kurniki, ki je že napol spal, se zbudi in skoči pokonci. Vse je na nogah: golobi, race, purani, pegatke . . . Kuretnina je kar neumna. Kokoši se pogovarjajo, če bi morda ne

umljivo, samo zgagarit, nas ni niti najmanj vznemirilo. Vemo pač, da je nemškutarjenje in surovost njihov največji sokolski ponos, ki ga Orli in pošteni Slovenci seveda nič kaj posebno ne cenijo tu v nemškem, zagrizenem Gradu. S prvim nastopom si je graški Orel osvojil srca vseh, ki so dobre volje, lepili in poštenih misli. In to je glavno. Žalostno pa je, da »Sokoli« ne morejo niti v takem kraju zatajiti svoje sokolske manire, ko jih mi pustimo vendar v miru, češ, da naj vedno le gliha vkup štrija. Upamo, da bodo poslej vsi dobromisleči in pošteni Slovenci še rajši stopali v naše vrste in podpirali graško slov. kršč.-soc. organizacijo. Posebno pa pričakujemo to od vrlih slovenskih mladeničev, ki jih je obilo tu. Saj so naši cilji lepi in delo naše resnično v prid slovenski domovini, ko ji hočemo ohraniti delavsko mladino zdravo in pošteno, izobraženo in samozavestno, a tudi verskomošlečo in živčno. Kdor doslej ni znal ceniti Orla, ga bo gotovo po nedeljskem nastopu lembolj in mu pomagal vsestransko, da se pripravi za še dovršene nastope v vsakem oziru. Vsem, ki so pripomogli do uspeha, iskrena hvala, onim pa, ki niso mogli biti navzoči, pa kliče graški »Orel« z veseljem na svidenje prihodnjič! Na zdar!

Deželni zbor kranjski.

Seja dne 24. julija 1912.

Deželni glavar otvori sejo ob četrti na 11. uro dopoldne.

Deželni glavar naznani sledeče

INTERPELACIJE IN PREDLOGE:

Poslanec Kobi in tovariši interpelirajo z ozirom na dejstvo, da je vsled premeščenja okrožnega zdravniškega dr. Indra iz Idrije v Kostanjevico Idrijsko zdravstveno okrožje od konca meseca aprila do danes brez zdravniškega in je, kakor se čuje, deželni odbor substitucije od strani rudniških zdravnikov dr. Papeža in dr. Stveraka odklonil, deželnega glavarja, zakaj deželni odbor v zdravstvenem okrožju Idrije ni poskrbel za substitucijo okrožnega zdravniškega in je li res, da je substitucijo po c. kr. rudniških zdravnikih odklonil.

Posl. Matjašič, Dermastia, Jarc in tovariši interpelirajo glede nameravanega mostu čez Kolpo pri Gribljah in Luščicah, oziroma vprašajo, v kakšnem stadiju se nahajajo tozadevni dogovori s hrvatsko vlado.

Posl. Dular, Jarc, Matjašič in tov. interpelirajo deželnega predsednika zaradi šikaniranja »Kmečke zveze za novomeški okraj« od strani organa okrajnega glavarstva v Novem mestu in izvajajo v svoji interpelaciji, da je neki uradnik okrajnega glavarstva v Novem mestu ovadil ves odbor »Kmečke zveze za novomeški okraj« sodniji, češ, da ni naznanil pravočasno novih udov politični oblasti. Sredi največjega poljskega dela je bilo klicanih deset doslej nekaznovanih odpornikov v sodnijo in vsak kaznovan radi prestopka zoper društveni zakon z globo dveh kron, oziroma šest ur zapora. Proti tej ralsodbi se bo sicer vložil priziv, ker je neutemeljena, a pri vsem so najbolj značilni nagibi, ki so vodili dotičnega uradnika, da je napravil odvadbo, in sicer brez vednosti šefa okrajnega glavarstva. V zadnjih letih je praksa glede društvenega zakona jako mila, kar najbolj dokazuje dejstvo, da je vlada sama predložila državnemu

bilo umestno prebdeti (prekrokat) celo noč.

Rekel bi, da je vsaka ovca prinesla v svoji volni z divjim planinskim parfumom nekaj onega živega gorskega zraka, ki opijani in vleče na ples.

V sredi tega vlaka dospe čreda do svojega prenočišča. Nič ni lepšega kakor to. Stari koštruni so do solz ginjele ob pogledu na svoje jasli. Jagnjeta, ona najmanjša jagnjeta, ki so se rodila med potjo in še nikdar niso videla pristave, gledajo začudeno krog sebe.

Toda najbolj ginljivo je gledati pse, te pridne pastirske pse, ki so popolnoma zaposleni s svojo živino in vidijo samo njo na pristavi. Zastonj jih kliče domači pes iz svojega pesnjaka, zastonj jim namiguje pri vodnjaku vedro sveže vode. Ničesar nočejo videti, ničesar slišati, dokler ni živina v hlevu, dokler niso mala, zamrežena vrata zaprta z debelim zapahom in niso pastirji še zbrani v spodnji sobi. Potem šele blagovolijo stopiti v svojo hišico, kjer posredujejo škodljivo tovar, potem pa pripovedujejo svojim tovarišem s pristave, kaj so delali v gorah, v črni deželi, kjer žive volkovi in rastejo veliki, škrlatni naprstci, polni sveže rose...

zboru nov društveni zakon, ki odpravlja zastarele birokratične odredbe zakona iz leta 1867. in ki ga je ustavni odsek državnega zbora z nekaterimi izpremembami že sprejel. Dotični uradnik pa se je izrazil — kar je docela neverjetno — da ima nalog od deželne vlade, naj postopa strogo proti društvom, zlasti političnim. Mogel pa ni kaj, da ne bi izrazil pred pričami pravega nagiba, češ, »če zna Kmečka zveza nagajati, mora tudi paragrafe poznati.« Kmečka zveza je namreč nastopila za ljudstvo, n. pr. proti šikaniranju od glavarstva radi oglednih listov. Saj je bil nedavno kaznovan za 20 K oglednik Stenaša iz Vinje vasi, ker je izdal ogledni list za živinče, katero je videl vsak dan, ne da bi ga šel ogledat v temni hlev. Dotični uradnik očividno nima prav nobenega zmisla za moderno upravo, sicer ne bi postopal na tak način, kakoršen danes nikjer ni več v navadi. Zato vprašamo Njega ekselencije: 1. Ali hoče dati preiskati navedena dejstva? 2. Ali hoče odpomoči takemu ozkosrčnemu šikaniranju ljudstva in organizacij od strani organa okrajnega glavarstva v Novem mestu?

Posl. Novak in tov. so vložili nujen predlog glede draginjske doklade učiteljstvu.

ZA VARSTVO ZADRUŽNIŠTVA.

(Glej poročilo 23. t. m.)

Dr. Lampe poroča v imenu posebnega odseka za zadružništvo o dr. Lampetovem nujnem predlogu glede varstva zadružništva.

Poročevalec izvaja: Nahajamo se v denarni krizi. Drž. renta stoji 8740, torej silno nizko. Vzrokov je veliko. Glavni je nejasnost političnega položaja v Evropi. Ljudstvo niti državi več ne zaupa svojega denarja. Poročevalec opozarja na možnost vojske, oziroma na možnost runov na denarne zavode. Kranjska dežela pa uživa hvalabogu velik kredit na denarnem trgu. Stanje kranjskih vrednotic na denarnem trgu je eno najboljših v Avstriji. (Čujte! Odobravanje.) To je dokaz, da je naša uprava dobra. Naša dežela torej daje lahko zadružništvu v deželi najboljšo garancijo. Ne gre se tu za saniranje kakega bolnega zavoda. Gre se le zato, da pokažemo našemu zdravemu zadružništvu, da stoji dežela za njim in je pripravljena je z vso močjo podpirati ter njegov ugled varovati. (Bravo-klici pri S. L. S.)

Poročevalec predlaga:

1. Deželno odboru se naroča, da posveča vso pozornost obrambi ugleda in zaupanja zdravega zadružništva.

2. Zlasti se deželno odboru naroča, da naj po potrebi izda okrožnico na vsa županstva in jim ukaže primerne razglasitve v občini.

3. Točka VI. sklepov deželnega zbora z dne 18. februarja 1911 zaradi pospeševanja zadružništva se spremeni tako, da pooblastilo deželnega odbora priskočiti kranjskim zadrugam s prevzetjem deželnega jamstva, ni omejeno glede vsote, ako se deželni odbor prepriča, da iz prevzetega jamstva ne preti deželi nikakršna škoda.

Dr. Novak izraža mnenje, naj se zadružništvo, ako je zdravo, razvija samo s svojo močjo. V predlogih odseka vidi kontrolo nad zadružništvom, ki po njegovem mnenju ni zdrava. Tretja točka odsekovih predlogov vsebuje neomejeno jamstvo. Misli, da bo ta določba pospeševala lahkomišljeno gospodarstvo pri zadrugah, ko je ljudstvo itak vajeno protektorstva. Zadruga na Kranjskem pričakujejo vedno blagoslova od vsegamogočnega deželnega odbora kranjskega. Govornik dvomi tudi, ako je deželni zbor upravičen za tako jamstvo. Govornik izreče sum, da deželni odbor ni objektivni. (Deželni glavar: Pokličem govornika zaradi sumničenja deželnega odbora k redu in bom v slučaju, ako bi se to ponovilo, sklical disciplinarni odsek. — Bravo-klici pri večini.) Govornik izvaja, da ni hotel deželnega odbora sumničiti, ampak meni le, da napravlja postopanje deželnega odbora v mnogih slučajih vtis dvojnega postopanja in navaja slučaj »Stavbne zadruge v Idriji«, ki je v rokah naprednjakov, dočim nalaga deželni odbor denar samo pri zavodih, ki so v rokah S. L. S. Meni, da bi zato sklep odbora utegnil biti v škodo zadružništvu, ki ni v rokah S. L. S. Proti 1. točki govornikova stranka ni, 2. točka je nejasna, 3. točka popolnoma nesprejemljiva.

Grof Margheri izjavi, da se veleposeststvo strinja s 1. točko odsekovih predlogov, 2. točka glede razglasitve v občinah je taka, da bi ji mogel pritrditi, ako bi se šlo za razglasitve 1. točke, najbržeje pa hoče deželni odbor v s sklep razglasiti in zato je proti 2. točki. Glede neomejenega jamstva verjame, da deželni odbor tega ne bo zlorabil,

vendar pa daje ta določba deželno odboru preveliko polnomoč. Velik pomislek je ta, da bo mogla dežela v gotovih slučajih priti z jamstvom v škodo, v drugih pa gotove zadruge, o katerih bi se n. pr. deželni odbor izrekel, da jim ne zaupa.

Poročevalec odgovarja grofu Margheriju. Do težav bi morda prišlo, ako bi deželni odbor prišel res konkretno v položaj, se pooblastila deželnega zbora posluševati. Ampak tu se gre bolj za moralni vpliv; ta sklep deželnega zbora bo izborna na naš denarni trg vplival, in to je njegov poglavitni namen in pomen. Kar se tiče dr. Novaka, noče naših predlogov razumeti. Predlogi pravijo jasno, da jamstvo ne sme biti v škodo dežele. Protestira nato, da je dr. Novak tako bagateliziral naše ljudstvo, češ, da rabi vedno protektorjev. Naši ljudje so samostojno, v boju proti tedanjim razmeram, z vso energijo zadružno organizacijo ustanovili. (Pritrjevanje. — Dr. Pegan: Zapirali ste jih!) Dr. Novak meni, naj bi se denarnim zavodom priskočilo v pomoč, ko se že kakata katastrofa zgodi. Ker pa je mnogo brezvestnih ljudi v deželi, ki take katastrofe izrabljajo, bi bilo tako postopanje napačno. Glede drugih očitaj dr. Novaka odgovarja poročevalec, da ima dr. Novak s tem le namen sumničiti gotove denarne zavode, pri katerih dežela svoj denar nalaga in označuje to kot predznost. (Dr. Novak protestira proti temu izrazu. — Deželni glavar: Dr. Novak, vi nimate besede.) Ti zavodi pa so najtrdnjeji in uživajo popolno zaupanje vsega ljudstva. (Odobravanje.)

Deželni glavar odredi glasovanje. Predlogi odseka se sprejmejo z glasovi S. L. S., napredna in nemška stranka glasujeta le za 1. točko.

VERIFIKACIJA DEŽELNEGA POSLANCA ZA ČRNOBELJ—METLIKO.

(Glej poročilo 23. t. m.)

Poslanec Jarc poroča v imenu verifikacijskega odseka o odkazanem mu poročilu deželnega odbora o nadomestni volitvi deželnega poslanca iz volilnega razreda kmečkih občin v volivnem okraju Črnomelj—Metlika in predlaga:

Deželni odbor skleni: Izvolitev Karla Dermastia za deželnega poslanca volilnega razreda kmečkih občin v volivnem okraju Črnomelj—Metlika se spozna za veljavno.

Jarc pravi, da je veliki trenotek tudi topot našel male ljudi. Za svojo akcijo smo želi priznanje pri vseh merodajnih strokovnih faktorjih. Opozarja na zgled dr. Luegerjeve akcije. Tudi takrat so vstajali dr. Tavčarji z enakimi argumenti, a jih je čas pobil. Sicer je tudi Ljubljana, ki ni v sijajnih finančnih razmerah, spekulirala z denarjem davkoplačevalcev, zato pa imamo drag plin in drago elektriko. Vedno govorite, kako je kranjska dežela zaostala, ko pa pridemo z veliko akcijo, kako njen gospodarski položaj povzdigniti, pravite, da dežela tega ne sme! (Dr. Triller: Ne! Mi pravimo le: Dokazite rentabiliteto!) Dr. Tavčar je v odseku tehnično plat našega načrta pohvalil, češ, da je vsega priznanja vredna, zdaj pa se postavlja na stališče, da je opozicija identična s popolno negacijo. (Dr. Tavčar ugovarja.) Opozicija je navadno čila, iniciativna, v tej zbornici je pa ravno narobe. Kar se tiče očitka spekulacije, ali niso tudi železnice, pošte, telefon, spekulacija? Kar se tiče elektrarn, njih konsum od leta do leta raste. Poročevalec končno stavi dodatni predlog:

Za izvršitev del se dovoli deželno odboru kredit v najvišjem znesku 4 milijonov kron.

Mi bomo za te predloge z mirno vestjo glasovali. (Veliko odobravanje pri S. L. S.)

DEŽELNE HIDROELEKTRIČNE CENTRALE.

(Glej poročilo 23. t. m.)

Piber poroča v imenu posebnega odseka o poročilu deželnega odbora glede deželnih hidroelektričnih naprav, obširno opisuje njihov gospodarski pomen in njihov pomen označuje naravnost za sekularen. Izreče odboru zahvalo ljudstva, ki si teh velikih naprav želi, in predlaga:

Visoki deželni zbor skleni:

1. Podano poročilo deželnega odbora se vzame na znanje.

2. Deželni odbor se pooblasti, da dogradi završniško silotvorno napravo in ukrene vse, kar je potrebno, da se čimpreje spravi v obrat.

3. Deželno odboru se naroča, naj nadaljuje akcijo za uporabo kranjskih vodnih sil kar najenergičneje in odredi vse, kar bi moglo to uporabo kar čimpreje uresničiti.

Uničevalna sodba župana dr. Tavčarja o Hribarjevi ljubljanski mestni elektrarni.

Dr. Tavčar brani svoje opozicijsko stališče tudi v taki gospodarski stvari.

Meni, da izvirajo te naprave tudi iz želje, ustreči tistemu volivcu, kateremu se obe-tajo ob volitvah zvezde z neba. (Dr. Lampé: In žarnice! — Veselost. — Dr. Tavčar: Dr. Lampe ne vé, koliko bodo deželne žarnice stale, morebiti bodo dražje kakor zvezde iz neba. — Jarc: Cenejše bodo, kakor mestne. — Dr. Tavčar: Mestne žarnice so drage, pa mestna elektrarna vendarle zelo težko izhaja. Bomo znali priti v velike sitnosti, ako ne dobimo nove moči. — Jarc: Dežela vam jo bo na razpolago dala. — Dr. Tavčar: Mestne žarnice so s stališča ljubljanskih mestnih financ še premalo dragi!) Govornik izvaja nadalje, da dežela ne sme z denarjem davkoplačevalcev spekulirati. Kar se tiče poročila deželnega odbora glede Save, je nekako iz rokava streseno, vse šele v povojih, zato se govornik čudi, da je odbor sklenil »naj-energičnejšo akcijo«. Meni, da se razmere v Lombardiji ne dajo vzporejati s kranjskimi. Sicer pa se mu poučno potovanje v Italijo samoobsebi zdi jako pametno. Glede Završnice meni govornik, da bi se utegnili zgoditi, ako bi se podjetje predolgo ne rentiralo, da bi dežela ne mogla stroškov pokrivati. Zahteva od večine, da ona dokaže rentabiliteto. Pravi, da se je nasprotno reklo, da bi mogla v neugodnem slučaju znašati izguba 30.000 K na leto. (Različni ugovori. — Deželni glavar zvoni.) Graja tudi, da deželni odbor ni poročal o načinu pokritja. Meni, da je njegova stranka upravičena glasovati proti. (Odobravanje pri narodnonapredni stranki.)

Grof Barbo daje sicer dr. Tavčarju prav, da je tudi v gospodarskih rečeh treba opozicije, vendar se stališče veleposestva razlikuje od stališča napredne stranke. Veleposestvo ni opozicija v kljub, marveč veleposestvo presoja vsako zadevo stvarno in dobrim stvarjem ne stavlja ovir. Ideja, izrabiti bogate vodne sile Kranjske je zelo dobra in zaslug dr. Lampeta je, da jo je sprožil in jo energično izvaja. Kar se tiče rentabilitete, ne smatram osebno deželnih hidroelektričnih naprav za spekulativna podjetja, marveč za akcijo z namenom povzdigniti splošno ljudsko blagostanje. Če se podjetje s te strani gleda, je morebitna začetna izguba opravičljiva. Govornik pa ne soglaša popolnoma z načinom, kako se je stvar izvrševala. Sicer je prav, da se je tunel pri završniškem projektu zidal, ker se je s tem v primeri s proračunom vsote veliko prihranilo, toda želel bi, da bi se bilo od strani deželnega odbora bolj v ustavnem smislu postopalo, dasi je treba časih v takih stvarih podjetečnosti in poguma. Govornik izjavi, da bo njegova stranka glasovala za točko 1, za točko 2 in 3 tudi, to pa šele sedaj, ko je posl. Jarc stavil svoj dodatni predlog. Mi smo namreč zato, da se akcija za izrab vodnih sil z vso energijo nadaljuje. Opozarja pa, da nalaga akcija za povzdigo gospodarstva na Gorenjskem deželno zboru dolžnost, da skrbi izdatno tudi za druge okraje dežele, zlasti za Dolenjsko. (Odobravanje pri veleposestvu in S. L. S.)

Odgovor dr. Lampeta liberalcem.

Dr. Lampé pravi, da hoče dr. Tavčar biti opozicionalec za vsako ceno, to pa je nevarno, ker utegne tako oponirati tudi dobri stvari. — Dr. Tavčar je sam tožil čez mestno elektrarno. Ko stane mestno elektrarno premož vsako leto, odgovarja kapitalu dveh milijonov kron, s čimer bi se lahko napravila hidroelektrična naprava. — Ni res, da naša akcija vsa v zraku visi. Že štiri leta jo najboljši strokovnjaki študirajo in njihovi načrti so taki, da vsak pravi: Pred takim delom respekt! — Završnica je le majhen del naše akcije, le šola! Namen naš je: za celo kranjsko deželo hočemo ustvariti predpogoje za industrializacijo dežele! Študiramo tudi Notranjsko in Dolenjsko. — Sava je prešturdirana vsa, glede vseh stopenj so izdelani projekti in čakajo le ugodnega momenta, da se izvršijo. — Lombardija je bila še pred 20 leti revna, hidroelektrične naprave so jo povzdignile. Isto velja za mnogo drugih dežel. — Električne naprave je šef firme, ki izvršuje naše naprave, študiral celo v Severni Ameriki in Argentini. — Rentabilitete se ne bojimo, ljudstvo bo za koristi, ki jih bodo nujale naše naprave, z veseljem zagrabilo. — Če se mali Celovec ni take naprave ustrašil, se je bomo mi! — Sicer pa se take naprave ne grade za eno ali deset let, ampak za stoletja. Kmečke občine radovljiške so hotele završniški projekt same izvršiti, mi smo ga jim iz rok vzeli; česar so se hoteli lotiti župani kmečkih občin, zoper to ima pomisleke župan ljubljanskega mesta. Mi gradimo, rentabiliteta mora priti! mi je dejal ravnatelj neke hidroelektrične naprave v Gornji Italiji. Dr. Tavčar hoče Bled z enim Dieselmotorjem razsvetliti (Veselost), mi pa hočemo pokazati ljudstvu velik zgled, mu pokazati smer, kako naj se v prihodnosti gospodarstvo razvija dalje! (Veliko odobravanje.) Vprašanje pokritja naj ne dela gospodom skrb. Zdej bomo najeli posojilo pri nas samih, ne bomo šli pri sedanjih razmerah na denarnem trgu po posojilo drugam, pozneje, ko bodo naprave nesle, bomo lahko pod najugodnejšimi pogoji

denar dobili. — Ne podcenjujmo sami sebe! To je bila tista velika politična napaka prejšnjih let, da so podcenjevali svojo moč, moč in talente našega ljudstva. Mi pa vanj zaupamo in zato gremo naprej, prepričani, da bo bodočnost naša! (Veliko odobravanje in ploskanje pri S. L. S.)

Dr. Triller pravi, da je njegova stranka sicer opozicija ex offio, toda le v političnih zadevah, ne v gospodarskih. Klobuk doli pred tehnično platjo teh del, toda niso dani pogoji za rentabiliteto. Niti za 300 konjskih sil ne bodo vzeli ljudje na Bledu in v radovljiskem okraju. (Ugovori. — Smeh.) Govornik je tudi proti načinu, kako deželni odbor bagatelizuje deželni zbor in se izjavi tudi proti temperamentu, s katerim dr. Lampe hidroelektrično akcijo zasleduje. Ostajamo na odklonilnem stališču.

Baron Apfaltrern izjavi osebno, da je ponosen, da je član kranjskega deželnega zbora, ki se je te akcije lotil. Glede vprašanja rentabilitete priporoča deželnemu zboru, naj paralelno s hidroelektričnimi napravami skrbi tudi za razširjenje železniške mreže.

Poročevalec na kratko zavrača oba contragovornika. Izjavi, da je značilno za našo liberalno stranko, da vsem takim napravam, če niso v rokah posameznikov, dosledno nasprotuje.

Deželni glavar odredi glasovanje. Predlogi odseka glede hidroelektričnih central se z dodatnim predlogom poslanca Jarca sprejmo z glasovi S. L. S. in veleposestva.

SOLSKONADZORSTVENI ZAKON.

Lavrenčič poroča v imenu šolskega odseka o šolskonadzorstvenem zakonu in izvaja: Šolski odsek je vzel v pretes po deželnem odboru predlagane premembe §§ 20., 23., 32., in 33. v seji dne 13. oktobra 1909 sklenjenega zakona o šolskem nadzorstvu, kakor so razvidne iz priloge (86.) ter pritrldil, da naj se glasi § 20., točka 6: »Člani mestnega šolskega sveta so končno okrajni šolski nadzorniki mestnega šolskega okraja.« Nadalje § 32., odstavek 7.: »Če se okrajni šolski nadzornik ne vzame iz okrajnega, oziroma mestnega šolskega sveta, vstopi vsled svojega imenovanja z glasovalno pravico v okrajni, oziroma mestni šolski svet. Če se vzame okrajni šolski nadzornik iz okrajnega, oziroma mestnega šolskega sveta, preneha z njegovim imenovanjem njegov dosedanjí mandat v okrajnem, oziroma mestnem šolskem svetu in je ukreniti potrebno radi primerne izpopolnitve števila članov.«

Šolski odsek predlaga: Izpremembam §§ 20., 23., 32., in 33. se v zmislu predloge deželnega odbora, oziroma šolskega odseka v gorinavedenem zmislu pritrldi.

Gangl izjavi, da je njegova stranka slekopenj principiello proti šolskonadzorstvenemu zakonu, kakor ga je sklenil deželni zbor. Izpremembe, kakor jih deželni odbor, oziroma odsek, sedaj predlaga, so deloma še bolj nesprejemljive kakor prvotne določbe. Njegova stranka bo glasovala proti.

Dr. Eger izjavi, da bo klub, ki mu pripada, za izpremembe, kakor se predlagajo od odseka, glasoval, ker so samobesbi umevne. S tem pa ni rečeno, da je njegov klub za šolskonadzorstveno postavlo sploh, narobe!

Poročevalec nakratko reflektira na izvajanja predgovornikov.

Deželni glavar odredi glasovanje. Predlogi odseka, oziroma izpremembe šolskonadzorstvenega zakona, se sprejmo z glasovi S. L. S. in veleposestva.

Deželni zbor je rešil nadalje še nekatere manjše zadeve, deželni glavar, deželni predsednik in deželni odbor niki so odgovorili na razne interpelacije in je deželni glavar sejo ob 2. uri zaključil ter deželni zbor odgodil.

Pred koncem Turčije.

Iz Albanije dohajajo tako resna poročila, da če se zadnji trenotek ne posreči Albancev pomiriti, udarijo proti Carigradu, kakor je ukazalo osrednje vodstvo vstaje. Vojaška liga je napovedala mladoturškemu odboru skrajn boj. Sultanov oklic, ki so ga izsilili mladoturki, je položaj v armadi še poslabšal. Mladoturškega ministra so minuli petek v Carigradu na cesti oklofutali, ne da bi se bil kdo zanj zavzel. Ko so v sultanovi navzočnosti prečitali častnikom sultanov oklic in ko so častnike vprašali, če so zadovoljni z njim, se ni oglasil niti en častnik.

V Turčiji vlada popolna anarhija. Sultan Mohamed V. je ponižen sluga solunskega framosonsko-judovskega mladoturškega odbora, ki je pa zdaj že brez moči.

Sedanji turški zunanji minister, Kjamil paša, sovraži mladoturke. Nazim paša, novi notranji minister, sovraži ustavo, veliki vezir, Ahmed Mukhtar, je Albanec. Nova vlada je prijazna Angliji in sovraži mladoturke. Če se ji

pa posreči zadušiti požar, je seveda vprašanje, ki ga reši šele bodočnost. O najnovejših dogodkih v Turčiji so došla sledeča poročila:

Vstaja v Albaniji. — Popolen polom Turkov v Albaniji.

O zadnjih bojih v Albaniji se poroča: V večdnevnih bojih med vojaki in albanskimi vstaši v gorovju Hazi so premagali vstaši turške vojake, ki so bili prisiljeni umikati se proti Djakovu. Turki so izgubili 300 mrtvih in ranjenecv. Vstaši so obkolili ob meji vilajetov Skader in Kosovo turške vojake. Ob tej priliki so ujeli albanski vstaši 250 vojakov in pet častnikov, zaplenili so pa 800 pušk in dve strojni puški. Obesili so ob tej priliki turškega stotnika Hajri beja. Turška posadka v Djakovu je izjavila, da imajo albanski vstaši prav, nakar so se z njimi Albanci nehali bojevati. Djakovski kajmakan in voditelj albanskih vstašev, Riza bej, sta prišla dne 17. t. m. v Djakovo. Turški častniki so se bratili z vstaši. Veliko častnikov se je pridružio Albancem. Dne 20. t. m. se je bil hud boj pri Cernoljevi. Prizrenska posadka se je izven enega bataljona uprla. Albanci iz Ljume prodirajo proti Prizrenu. Dne 22. t. m. so albanski vstaši zaplenili 27 voz, ujeli so pa 80 spremljajočih turških vojakov. Dne 19. t. m. se je bil šest ur boj med vstaši in turškimi vojaki pri Vandovci ob Drini. Vstaši so premagali Turke, ki so (520 vojakov in 80 orožnikov) izročili vstašem orožje. Orožnike na Gori in v Suhireki so vstaši razorožili, jih ujeli in pretepali.

Vall v Janini poroča, da so se v šestih večjih krajih uprli prebivalci. Izmajil Kemal vodi vstajo s Krfa. Nečak albanskega bivšega ministra, Rešid-Akisa se je podal oborožen v gore. Cela južna Albanija se je dvignila proti Turkom. Albanci s Kosovega Polja nameravajo, ko osvoje Prištino, prodirati proti Skoplju. Turška posadka v Prištini se je uprla. Poveljnik prištinske turške posadke, Fadil paša, je bil zato prisiljen, da je pobegnil v Verisovic. V Prištini je združenih 10.000 Albancev. Vse železniške postaje stražijo oboroženi Albanci. Značilno za duh v armadi je dejstvo, da so prestopili k vstašem tudi turški vojaki in častniki, cela divizija, v Djakovu. To divizijo, elitna četa turške armade, so odposlali proti vstašem v Albaniji in so se nanjo zanašali, ker ni v njej nič albanskih vojakov. Mladoturškim mogotcem očitajo častniki, da bogate na stroške državnih blagajn, da so prodali Bosno in da nameravajo zdaj še Tripolis prodati. Med turškimi častniki se razširja antisemitizem. Zabavljajo osobito proti »Gjonmom«, kakor nazivajo tiste jude, ki so prestopili v mohamedansko vero. Antisemite v turški armadi podpirata bivši finančni minister Zarid bej in Talast bej.

Nova turška vlada

se je tako-le sestavila: predsednik senata, Ahmed Mukhtar paša: veliki vezir; Zemaledin: šejk ul Izlam; Kjemal paša: predsednik državnega sveta; Husajn Hilmi paša: pravosodje; bivši veliki vezir Ferid paša: notranje zadeve; Nazim paša: vojno ministrstvo; Zia paša: fin. min.; gen. Mahmud Mukhtar paša: morn. ministrstvo; Noradungian: zunanje zadeve; Sajd bej: naučno ministrstvo; zbornični predsednik Mehmed Fevzi paša: evkafi; poljedelski minister je postal bivši dunajski poslanik Rešad paša; delavski minister pa sekčni načelnik Damad Mehmed-šerif.

Kjamil paša bodoči mož.

Poučeni krogi trdijo, da pripravlja sedanja vlada pot vladi, ki jo bo vodil Kjamil paša, ki je obljubil, da je pripravljen pozneje prevzeti vlado, a zdaj hoče pred vsem proučiti položaj. Sodijo, da zbornico gotovo razpuste, ker senat ne bo pritrldil, da se ustava izpremeni. Kjamil paša je izjavil, da mora vlada pred vsem rešiti krizo v Albaniji in deželo brez prelivanja krvi pomiriti.

Strah pred revolucijo v Carigradu.

V Carigradu se boje, da izbruhne revolucija tudi v glavnem mestu. Mladoturški odbor se zato namerava preseliti v Solun. Londonsko časopisje poroča, da je sultan res izjavil, da namerava odstopiti.

V Trstu zaplenjeno Albancem namenjeno strelivo.

Tržaška pomorska oblast je dne 23. t. m. zaplenila grško ladjo »Katarina«, ladji več zabojev s strelivom, ki je namenjeno Albancem. Komisija je na ladji res našla velike zaboje streliva, ki so jih zaplenili, ladjo pa prepeljali v novo pristanišče, kjer jo stražijo z revolverji oboroženi piloti.

ČEŠKO-NEMŠKA SPRAVA SE UVELJAVI S § 14.7

V ponedeljek, 23. t. m., so nadaljevali v Pragi pravna pogajanja. »Prag. Tagblatt« poroča, da če se kmalu ne reši ugodno jezikovno vprašanje pri oblastih, vlada reši sama vprašanje s § 14. tako, da ustreže naziranjem Nemcev in Čehov.

STRAH ANGLEŽEV PRED AVSTRIJSKIM VOJNIM BRODOVJEM.

V seji angleške zbornice dne 22. t. m. se je pečal angleški mornariški minister Churchill za naknadnim kreditom za angleško mornarico. Nemčija ima štiri petine svojih vojnih ladij vedno v službi. Te ladje so vedno pripravljene za vojsko. Angleži morajo posnemati Nemce in morajo zato graditi več ladij, kakor so prvotno nameravali. Mesto 28 vojnih ladij naj jih bo vedno v službi 33, drugo brodogje naj obsega osem ladij. Od leta 1914. nadalje bo razpolagala Angleška s 5 vojnimi brodogji, ki bodo obsegala 41 vojnih ladij. V službi bodo 4 brodogja, kar bo primerno razmeram leta 1914. in leta 1915. Mogoče se bo moralo leta 1915. ali pa leta 1916. pomnožiti brodogje v Sredozemskem Morju. To bo osobito potrebno, če ena sredozemska velevalst (Avstrija) izvede drugi načrt o zgradbi vojnih ladij. Položaj v Sredozemskem Morju se lahko izpremeni. Čez nekaj tednov bo pripravljen za službo prvi laški dreadnought, a do konca leta 1915. bo imela Avstro-Ogrska 4, Italija pa 5 ali celo šest dreadnoughtov. Ne pričakujemo, da bi Italija in Avstrija, ki sta imeli v preteklosti že več diferenc, a ki nista imeli nikdar sporov z nami, s katerima smo živel dolgo v najbolj prijateljskih razmerah, združeni napadli angleške ladje ali posestva. Ne pritrdimo predlogu, da bi morali tudi v Sredozemskem morju vzdrževati večjo moč, kot obe državi, ker bi bili potem 60 odstotkov močnejši kakor najmočnejša pomorska velesila. Po Churchillu je govoril Balfour, ki je glede na Avstro-Ogrsko izjavil: V Sredozemskem morju vstala velevalst, ki obstaja kot pomorska sila šele zadnja leta. S samo 300 miljami morskega obrežja in brez prekomorskih posestev se pričinja Avstro-Ogrska razvijati tako, da pričinja postajati močna pomorska sila. Ne vemo, zakaj da se to godi, a to dejstvo je velike važnosti. Balfour nato želi, da se ohrani mir. Končno je izjavil še ministrski predsednik Asquith, da glede na zgradbo ladij Angleži nič radi ne tekmujejo. Povedal je, da mu tekmo vanje v Sredozemskem Morju ni všeč. Tekom let se je izpremenilo strategično ravnotežje. Ne sodim, da bi kdaj stali nasproti združenim močem Italije in Avstrije, a v Sredozemskem Morju moramo biti močni dovolj, da varujemo svoje koristi. — Iz govorov angleških velmož se spozna, da je bil res že skrajn čas, da smo i mi pričeli postajati »močna pomorska sila«, nas bo zunanji svet vsaj vpošteval.

LAHI IN TURKI.

»Lokalanzeiger« poroča, da so zasebna pogajanja bila zelo uspešna in da bodo sledila uradna pogajanja takoj, ko se v Carigradu nekoliko urede razmere. V Tripolis so odposlali Lahi generala Ragnija, ki nadomesti generala Frugonija. Ragni je zelo energičen in bo izpopolnjeval nekoliko počasnega generala Candeva. Major Enver bej je čez Aleksandrijo zopet prišel v Cirenajko. Turški vojaki so po Enver bejevem dohodu ojačeni s 1500 vojakov in se nahajajo pri Darni, kjer pričakujejo novih bojev.

Obrtne vesti.

Iz seje obrtnega odseka trg. obrtne zbornice v Ljubljani dne 23. t. m. 1. Zbornica posreduje pri železnici radi ugodnejših tarifov pri pošiljanju praznih sodčkov za pivo, kakor tudi prevoz žveplenokisle gline. — 2. O dani potrebi pri prošnjah za omejene stavbinske koncesije, katerih je bilo skupno deset, se po večini potrebo zanika. — 3. Raznim dispensam o dokazu sposobnosti za krojače, črevljarje, mizarje in peke se po večini ugoti. — 4. Zadruga mešanih obrti za logaški okraj spremeni pravila. Se priporoča. — 5. Priporoča se ustanovitev deželne zadruga pekova na Kranjskem. (Vseh pekova na Kranjskem je okroglo število 115.) — 6. Plača stavbinskih polirjev je običajno tedenska. — 7. O izjavi, ali naj tudi za pleskarske delavnice napravijo varnostne odredbe v smislu § 74. o. r. Zbornica je mnenja, da le ondi, kjer se dela s stroji. (V Ljubljani bi prišlo v poštev le tri tvrdke.) — 8. Pekci zahtevajo ureditev delovnega časa. Zadeva je v državnem zboru. Gre se le za delo po noči in osem- ali deveturni delavnik. — 9. Odda se mnenje, da tapetnik ne sme

prodajati sirovin. v zalogi jih mora imeti le za lastno uporabo. — 10. Za Ljubljano se ustanovi lastni dimnikarski okraj. V Ljubljani je sedem dimnikarjev. Vnanji dimnikarji ne bodo smeli ometati v mestu. — 11. Češka urarska zveza je proti temu, da bi se štetje časa od 1 do 24 ur vpeljalo, kot se je že svoj čas sklenilo, češ, da bi kazalni prostor na uri bil premajhen. Sklenilo se je, da je ta pritožba neutemeljena in je le želeli, da se čim prej novo štetje izvede. — 12. Odsek se izjavi proti podelitvi neke koncesije za pogrebni zavod v ljubljanski okolici, češ, da je teh zavodov že zadosti. — 13. Na znanje se vzame dr. Krekova resolucija, ki jo je stavil v državnem zboru pri debati o odpravi loterije. — 14. Izjavi o dokazu sposobnosti za neko informacijsko pisarno se ugoti. — 15. Odkloni se prošnje za neke podpore.

Štajerske novice.

§ Rezultat ljudskega štetja je celjske Slovence navzlic vsem krivicam, ki so se nam zgodile, vendar še zadovoljil. Dočim se je pomnožilo mestno prebivalstvo komaj za dobrih 100 duš, smo Slovenci napredovali za več kot 500 duš. Veliko ljudi je došlo torej v našem mestu do spoznanja, da so slovenskega rodu. Ukradlo se nam je še vseeno 1000 duš, tako da bi v Celju moralo biti polovica Slovencev. Vendar pa nam bo zavest, da napredujemo, dala novih moči za nadaljno delo.

§ 40 letnico mašništva je praznoval dne 21. t. m. velečastiti gospod France Dovnik, dekan v Gornjemgradu. Na mnoga leta!

§ Nedeljske naše prireditve. Celje. Marijina družba deklet v Celju je obhajala v nedeljo, dne 21. t. m. svojo desetletnico. Po cerkvenem opravilu je bilo v vrtni dvorani hotela pri »Belem volu« slavnostno zborovanje. Na sporedu so bili razni govori in nazadnje igra v treh dejanjih »V boju«. Dvorana je bila polna občinstva. — Galicija pri Celju. Pri Sv. Jungerti nad Galicijo se je zbralo v nedeljo lepo število fantov iz vseh krajev Savinjske doline. Ob 10. uri je bila mladeniška pridiga in nato sv. maša. Nato se je vršilo mladeniško zborovanje pod kozločcem g. Polaka. Govoril je poslanec dr. Korošec ter več drugih mladeničev. Ta lepo uspeli shod nam je zopet pokazal, da je velika večina mladeničev v našem taboru. Liberalcem pa se obešajo na frak samo še razni pijanci in pretepači.

§ Vlom. Pri Sv. Katarini blizu Trbovelj so neznani zlikovci v eni zadnjih noči vlomili v trgovino Ivana Šporina. Odnegli so iz blagajne precej denarja ter mnogo drugega blaga. Vlomilcev še niso dobili.

§ Razpisana učiteljska mesta. Na petrazredni ljudski šoli (3. krajevni razred) v Veliki Nedelji je razpisano mesto učiteljice. Prosto stanovanje. — Na šestrazredni ljudski šoli v Cirkovcih (3. krajevni razred) je razpisano eno mesto učitelja in eno učiteljice. Prosto stanovanje. — Na šestrazredni ljudski šoli pri Sv. Vidu pri Ptuj (3. krajevni razred) je razpisano mesto učitelja. Vse prošnje je vložiti do dne 25. avgusta.

§ Požigalec. Iz Rogatca: Dne 16. t. m. je zgorela v Negovi pri Rogatcu kočica Jožefa Koduskega, v kateri ni nihče stanoval. Sedaj se je izkazalo, da je Koduske kočico zažgal sam, da bi prišel v posest zavarovalne vsote 1500 kron. Koduske je šele pred kratkim pustil komaj kvečjemu 400 kron vredno kočico visoko zavarovati. Požigalca so zaprli.

§ Težka kolesarska nesreča. Iz Poljčan: V nedeljo se je zgodila blizu Poljčan težka kolesarska nesreča. Več kolesarjev se je peljalo iz Rogatca proti Poljčanam. Tik Poljčan, kjer pelje cesta precej strmo navzdol, sta se peljala v polnem diru kolesarja Zaharija in Heidinger. Enemu je na od dežja polzki cesti kolo spodrsnilo in sta se vsled tega oba zavrnila. Zaharija si je pri padcu izbil več zob in dobil tudi precej poškodb po telesu. Heidinger pa je hudo poškodovan brez zavesti obležal na cesti. Spravili so ga takoj s prvim vlakom v bolnišnico v Maribor. Ko so prišli v Maribor, še vedno ni prišel k zavesti. Sedaj leži v opasnem stanju v bolnišnici.

§ Šulferajnsko šolo v Št. Ilju v Sl. gor. Sedaj prezidavajo. Čuditi se je, da šolska in politična oblast dovoli na stari zid vrh tunela staviti nadstropje. Ali ne bodo otroci v nevarnosti? Zakaj pa mora biti stavbah, ki jih plačuje kmet, biti v veljavi mnogokrat tako čudna strogost? Naj se oblasti malo pobrigajo za razne šulferajnske podrtije!

§ Iz sodnijske službe. Orožniški stražmojster G. deželnega orožniškega

poveljništva v Gradcu, Janez Erjavec, je imenovan za sodnijskega kancelista v Ljutomer.

Š Letoviščarji v Celju. Kakor vsako leto, došlo je tudi letos v Celje mnogo letoviščarjev. Osobito veliko je Madžarov in Italijanov. V naše prijazno mesto jih pa največ privabijo krasne kopelji v Savinji.

Š Dezerteriral je infanterist Matija Kandolf od 7. infanterijskega polka.

Š Ponesrečen železniški kurjač. Celje: Pred kratkim smo v našem listu poročali, da je na progi Celje-Velenje, na Babnem pri Celju padel iz vlaka kurjač Avgust Reinisch ter si pri tem razbil lobanjo in zadobil več drugih poškodb. Spravili so ga v celjsko bolnišnico. Te dni je vsled dobljenih poškodb umrl. Zapušča v Volsbergu na Koroškem ženo in nepreskrbljene otroke.

Dnevne novice.

— **Izjava.** V številki 120 našega lista z dne 28. maja t. l. smo priobčili dnevno novico »Soglasna oprostitev Kregarja in obeh soobtoženk«, ki konča takole: »Pred porotnike lahko pride vsak, — to je okusil pred leti tudi dr. Tavčar, katerega je državno pravdnistvo obtožilo goljufije z neko zaupano mu knjižico, iz porotne dvorane pa pride malokdo s tako odlično soglasno oprostitvijo, kakor Kregar in soobtoženki. Želimo le, da bi vsak liberalen politik izpred sodišča vedno tako čist izšel, kot Ivan Kregar!« Po tej notici se je čutil žaljenega gospod župan dr. Ivan Tavčar in je vložil obtožnico radi pregreška zoper varnost časti proti podpisaneu odgovornemu uredniku. Izjavljamo, da nismo imeli namena, z omenjeno notico osebno žaliti g. dr. Ivana Tavčarja in zlasti ne trditi, da ni izšel čist izpred sodišča. Namen naše notice je bil zgolj ta, povdarjati, da samo na sebi ni sramota stati pred sodiščem in da je g. I. Kregar izšel ravnotako čist izpred sodišča, kakor svojedobno gosp. dr. Ivan Tavčar. Sklepni stavek naše notice: »Želimo le, ... do »kot Ivan Kregar« se sploh ni dotikal na noben način gosp. dr. Ivana Tavčarja. — V Ljubljani, dne 24. julija 1912. — Mihael Moškerc l. r., odgovorni urednik »Slovenca«.

+ **Dr. Ivan Tavčar** je vložil danes pri c. kr. deželni sodišču v Ljubljani sledečo izjavo: »C. kr. deželno sodišče Ljubljana. V moji obtožnici dne 20. junija t. l., vloženi proti gosp. Miha Moškercu, odgovornemu uredniku »Slovenca« v Ljubljani radi pregreška zoper varnost časti, se nahaja trditve, da je obtožencu »častikraja že prešla v meso in kri«. To trditve prekličem in odstopim od tožbe, ker mi je g. Miha Moškerc dal v »Slovencu« zadovoljivo izjavo. V Ljubljani, 24. julija 1912. — Dr. Ivan Tavčar.«

+ **Na delo za »Domoljuba«!** Število »Domoljubovih« naročnikov je poskočilo že na 29.000. Samišljeniki, svojo dosedanja agitacija za »Domoljuba« v vsaki županiji še nekoliko pomnožite, da do 1. avgusta dobi »Domoljub« 30.000 naročnikov! To doseči, bodi vseh nas častna naloga!

+ **Zopet velik poraz liberalcev.** V Starem trgu pri Kočevju je zmagała pri nadomestnih občinskih volitvah v I. razredu S. L. S. z večino 31 glasov. Sedaj so vsi trije razredi v rokah S. L. S., ki je po šestletnem volilnem boju sijajno zmagała. S to zmago S. L. S. je padel temelj liberalne trdnjave v poljanski dolini. Slava zavednim volilcem!

+ **V poročilu iz kranjskega dež. zbora** se je pod oddelek »Verifikacija deželne poslanca za Črnomelj-Metliko« pomotoma zalomil oni del govora posl. Jarca, ki spada pod debato o deželnih hidroelektričnih centralah. Toliko v pojasnilo.

+ **Občinske volitve v Trzinu.** Iz Trzina nam poročajo: Občinske volitve za prvi razred so se končale včeraj, 23. t. m. Izvoljeni so bili trije Nemci in trije Slovenci. Izmed Nemcev so prišli v odbor tovarnarji Gassner, Mally in Globočnik, izmed Slovencev župnik Potokar, tovarnar Ahačič in inženir Pollak. Izmed 18 odbornikov jih pripada osem S. L. S., narodnonapredni 5, nemški 5. Tako je tudi po nekaj stoletjih prišla tržiška občina v slovenske roke.

+ **Kanonično vmeščen** je bil danes č. g. Andrej Širaj, kaplan v Vodicah na župnijo Savo.

+ **Prečenska afera.** »Slovenskemu Narodu« ne dá miru afera iz Prečne, ko bi vendar tisti gospod, ki si je pri prečenski aferi pridobil lavoriko, imel ves vzrok o stvari molčati. Sedaj se zaletajo v dr. Pegana in župana Vintarja, češ, kako sta si ta dva v laseh. O dr. Peganu pravijo, da je Vintarja zapeljal, o Vintarju pa, kako od gostilne do gostilne hodi, dr. Pegana preklinja in pripoveduje, da ga noče za zagovornika, tudi če bi dr. Pegan njemu plačal. Ni sicer vredno odgovarjati na take liberalne neumnosti, značilno za laži liberalnega časopisja pa je dejstvo, da si je župan Vintar ravno dr. Pegana izbral za zagovornika.

— **Odlikovanje.** Cesar je podelil ministrskemu podtajniku v trgovinskem ministrstvu dr. Leonu Staretu viteški križec Franc Jožefovega reda. Bulgarski kralj pa je istemu uradniku podelil častniški križec Aleksandrovega reda.

— **Državna podpora pogorelcem v šenčurju pri Kranju.** Notranje ministrstvo je v sporazumu s finančnim ministrstvom dovolilo pogorelcem v šenčurju pri Kranju 3000 K. državne podpore. Svoječasno so poslanci Jarc in tovariši vložili v državnem zboru predlog za podporo šenčurjskim pogorelcem ter je nakazana denarna podpora uspeh akcije drž. poslancev S. L. S.

— **Konflikt med Cuvajem in nadškofo** koadjutorjem dr. Bauerjem. Iz Zagreba poročajo: V krogih višje duhovščine se potrjuje vest šibenške »Rieči«, da je nastal med kraljevim komisarjem Cuvajem in nadškofo koadjutorjem dr. Antonom Bauerjem konflikt. Kot piše »Rieč«, je kraljevi komisar Cuvaj celo na Dunaju poizkušal doseči, da bi bil nadškof koadjutor dr. Bauer odstavljen. Dr. Bauer, ki je pripadal za časa bana barona Raucha hrvaško-srbski koaliciji, je igral v boju proti baronu Rauchu in njegovemu namestniku, sedanjemu kraljevemu komisarju kot državni poslanec važno vlogo. O dr. Bauerju trdijo, da se mu je svoječasnno posrečilo, povzročiti padec vlade barona Raucha-Cuvaj.

— **Bolezni v Novem mestu.** Dušljivi kašelj se je po Novem mestu tako razširil, da otroci vsake druge hiše na tem bolehaajo. — Zelo se tudi širi neka druga bolezen. Ljudje bluvajo zeleno tekočino in so brez okusa. V bolnici »Cesarice Elizabete« je nad 80 bolnic. Lansko leto ob tem času jih je bilo do 40. Ta bolnica zelo napreduje. V Kandiji v bolnici usmiljenih bratov je vedno nad 100 bolnikov. Čuje se, da je primarij dr. Buh odpovedal, kakor tudi sekundarij dr. Offner. Zadnji nastopi kot zdravnik v podjetju Biedermana na Preloki. Dr. Buh je zelo sposoben in marljiv zdravnik in so bolniki z njegovo požrtvovalnostjo zelo zadovoljni.

— **Monopol na vžgalice.** Razni listi poročajo, da so se pogajanja za vpeljevanje monopola na vžgalice pretrgala in je to vprašanje v Avstriji odloženo za dolgo časa.

— **Izgubljena hči.** Pred letom je od staršev pobegnila 14letna hči nekega železniškega uslužbenca v Sarajevu. Po dolgem iskanju so starši zvedeli, da se dekle nahaja v hiši bogatega mohamedanca, in mati je iz obupa izvršila samoumori. Te dni pa je nesrečni oče pri vojaškem koncertu v parku med drugimi ljudmi zagledal svojo hčer, vso v zlatu in svili. Premağal ga je srd, da je planil nad njo ter jo vpricho vseh ljudi nemilo pretepel. Stvar je seveda vzbudila splošno senzacijo.

— **Orožnik streljal na orožnika.** V Dardi pri Osijeku je orožniški postajevođa Josip Iharoš trikrat ustrelil na orožnika Kolomana Egyes ter ga nevarno ranil. V pijanosti se je razsrdil, ker ga je Egyes nujno nagovarjal, naj vendar gresta na službeni obhod. Ranjenega Egyesa so pripeljali na osješko bolnišnico, Iharoša so pa zaprli.

— **Umrl je v Varaždinu** javni notar Ivan Strazić.

— **Živnostenska banka v Pragi** poroča, da je fuzija trdke Matija K. Buva Sin, trgovska delniška družba za proizvodnjo cikorijske v Visokem Veselju s Kolinsko tovarno kavinih pridatkov, delniško družbo v Kolinu, oblastveno potrjena ter da je postala fuzijska pogodba obeh družb na podlagi medsebojnih, na izvanrednih občinih zborih določenih pogojev, pravovelnjavna. Izmeno Buva-delnice za nove delnice Kolinske tovarne a 200 K nominala preskrbi Živnostenska banka v Pragi, ki prevede istočasno tudi zvišanje delniške glavnice Kolinske tovarne od 2.000.000 K na 3.000.000 K. Na željo daje interesentom pojasnila Živnostenska banka, podružnica v Trstu.

— **Umrla je v Karlovcu** na Hrvaškem gospa Hedviga Mühlbauer, soproga bivšega predstojnika ljubljanske filijalke avstro-ogrške banke.

— **Slabo zaključeni dopust.** Anton Eppich, Vid Kraker, Jože Perz in Janez Kinkopf iz Malgarn, okraj Kočevje, so se dne 14. julija t. l. v gostilni Kikel v Veliki Loki sprli radi nekega dekleta. Jože Perz je prišel od 17. pešpolka iz Celovca, kjer aktivno služi kot trobentač, na žetveni dopust. Tu je med fanti zelo surovo nastopal, hoteč jim pokazati ostrino bridke sablje. Anton Eppich in Vid Kraker sta ga podrla na tla in obdelala po hrbtu z nožem. Perz je zelo težko poškodovan. Njegov dopust gre h koncu, zato se bode moral podati v garnizijsko bolnico, Eppich in Kraker pa v hišo pokore.

— **Smrt v zaporu.** V zaporu okrožnega sodišča v Novem Mestu je 21. t. m. umrla 25letna Helena Gliebe iz Neseltala pri Kočevju. Hirala je na sušici. Imela je radi tatvine prestati šestmesečno kazen.

— **Razburjeni grobokop.** 22. t. m. so ekshumirali leta 1879. umrlega novomeškega notarja Podboja, da odpelje njegove ostanke v Zaticno. Pri tem delu je bil zaposlen Franc Bedenk. Lahko je pri-

služil nekaj kronic, katere je potem zaužil. Ko je prišel sladkogiinjen domov, ga je njegova boljša polovica Franca Bedenkova okregala. Ker pa si le ni hotela brzdati razkačenega jezika, hotel je mož gibčni jeziček svoje ženice operirati s sekiro, katero ji je pa preveč zasadił v lice. Raditega mu žena seve ni bila hvaležna in je poklicala stražništvo. Dva stražnika sta bila komaj kos razburjenemu sladkoginežu, končno sta ga pa le pripeljala v zapor.

— **Umrl je v Zagrebu** izvrstni tenorist »Sloge« g. Jerko Kramar.

— **Vrtar pomeveril 9000 K.** Ravnateljstvo parne žage v Černomeru pri Zagrebu je 22. t. m. poslalo vratarja Ilija Lipovca v zagrebško Kreditno banko, da tam s šekom dvigne 9000 K. Ker Lipovca ni hotelo biti nazaj, a na banki so izjavili, da je denar dvignil, je ravnateljstvo obvestilo policijo. Takoj se je uvedla velika akcija, da se Lipovcu prepreči beg v inozemstvo. Proti 7. uri zvečer se je pa Lipovac sam javil na policiji, češ, da mu je denar med spanjem ukradla neka deklina, s katero je bil na sprehodu. Povsodi jo je že iskal, a je ne najde. Imena ji ne ve. Seveda so moža, ki se je očitvidno poslužil najnovejšega trika modernih pomeverjalcev (denar spravi na varno, potem pa se javi oblasti, češ, denar mi je ukradla lahkoživa neznanka) obdržali na varnem.

— **Oni ljubeznjivi gospod,** ki je pred voliščem v Mostah našim nadeval ime »Čuki«, je bil gosp. škafar. Gosp. Zormana, ki ni bil v Mostah, se je pomotoma omenjalo, kar bodi s tem popravljeno.

BOLGARSKO ČASOPISJE ZAHTEVA POSREDOVANJE V TURČIJI Z OROŽJEM.

V Bolgarijo je zadnje dni pribežalo iz Turčije več sto rodbin. Bolgarsko časopisje zahteva, da naj Bolgarija posreduje z orožjem in napada vlado, ker mirno gleda klanje in upore v Turčiji. Tudi bolgarska armada zahteva, da naj Bolgarija v Turčiji posreduje z orožjem.

Razne stvari.

Umor v Ivovski jetnišnici. V krojaški delavnici jetnišnice v Lvovu je napadlo več kaznjencev svojega sojetnika Szyszko, ki je proti njim izpovedal oboježilno. Pridržali so mu s škarkami več težkih ran. Ranjenca so prenesli v brezupnem stanju v jetniško bolnišnico.

Družinska drama. V Draždanih je 35letna gostilničarka Irl zastupila vsled slabih premoženjskih razmer sebe in svoja 6 in 8letna otroka s svetilnim plinom. Trupla žene in njenih otrok so našli sosedje zjutraj mrtve v postelji. Na lestenco so bile vse plinove pipe odprte.

Uporaba telefona v raznih državah. Na prvem mestu so Združene Države v Ameriki, kjer je v uporabi 7.595.938 telefonskih zvez, potem pride Nemčija z 1.068.849, Anglija s 648.832, Kanada z 284.373, Francija z 232.743, Švedsko z 187.441, Rusija z 181.328, Avstro-ogrška z 171.110, Dansko z 94.531, Švica z 78 tisoč 736, Italija z 70.139, Nizozemsko z 64.620, Norveško z 63.000, Belgija z 47 tisoč 648 telefonskimi zvezami. Ameriške Združene Države zavzemajo prvo mesto tudi, ako primerjamo število telefonskih zvez s številom prebivalstva posameznih držav. V Kanadi pride 37 aparatov na 1000 prebivalcev, na Danskem 35, na Švedskem 34, na Norveškem 26, v Švici 21, v Nemčiji 16, v Angliji 14, na Nizozemskem 11, v Franciji in Belgiji pa rabi 1000 prebivalcev po en telefonski aparat.

Telefonska in brzojavna poročila.

LAŠKA UNIVERZA.

Dunaj, 24. julija. »Österreichische Volkszeitung«, ki ima dobre zveze s parlamentarno nemško narodno zvezo, trdi, da so resnične vesti, da se s prihodnjim šolskim letom na tržaški trgovski šoli »Revoltela« vpeljejo italijanski pravni kurzi. Skušnje bodo laški iuristi polagali na graški univerzi.

ZMEDE V TURČIJI.

Carigrad, 24. julija. Novo turško ministrstvo je pričelo svoje delovanje s tem, da ugotovi vsem zahtevam Albancev. Vojaške operacije v Albaniji bodo ustavljene, izdana bo velika amnestija, mladoturkom se pa zagotovi, da se ustave nikakor ne namerava odpraviti.

Carigrad, 24. julija. Ministrski svet je sklenil, da odpravi tudi obsedeno stanje in v Albanijo odpošlje komisarja v spremstvu albanskega senatorja.

VSESLOVANSKI ČEBELARSKI KONGRES.

Moskva, 24. julija. Tu se odprli dne 6. avgusta t. l. vseslovanski čebelarški kongres. Iz Bolgarske se je priglasilo 253 udeležnikov. Iz Srbije, 78, iz Črne-

gore 17, iz Hrvaške 13, Čehov 48 in 2 Malorusa.

VELIK POŽAR V LONDONU.

London, 24. julija. Tu je bil včeraj požar, katerega prištevajo med največje, kar jih je bilo doslej v Londonu. Goreti je pričelo v neki trgovini papirja. Naenkrat je bila vsa hiša v ognju, 18 uslužbenk je bežalo pred ognjem na streho. S tem se niso rešile, ampak jim je ogenj zaprl vsak povratek. Osem deklet je zgorelo, šest se jih je pa pri skoku v rešilne rjuhe smrtno nevarno poškodovalo. Dve ranjeni deklici sta danes umrle v bolnici, tako da je smrtnih žrtve že 10.

VELIKE POVODNJI V GALICIJI.

Kolomea, 24. julija. Tu se je utrgal oblak, kar je povzročilo velike povodnji. V nižje ležečih delih mesta se je zrušilo več hiš. Reka Pruth je poplavlila polja. Na tisoče prebivalcev Kolomeje je prenočevalo na strehah. Železniški promet je do Stanislave pretrgan. Mnogo železniških nasipov je porušenih. Vojaštvo hiti na pomoč.

DEFRAVDANT KECSKEMETI — UMORJEN.

Budimpešta, 24. julija. Policija je dobila danes obvestilo, da je neki Czordos umoril znanega defraudanta Kecs-kemetija, ki je pomeveril milijone. Kecs-kemeti se je skrival pri Czordosu v občini Also, ko je izginil iz Budimpešte. Czordos je naložil visoke kapitalije, zato je osumljen umora.

UMOR V CIRKUSU.

Pariz, 24. julija. V nekem cirkusu v Amiensu je ustrelil mlad avstrijski ar-tist Jurij Collea na svojo ljubimko Hollandko Way Luming več strelav iz revolverja. Lumingova je pobegnila v kletko s tigri, a jo je Collea tudi tu sem zasledoval in oddal dva strela na dekleta, ki se je smrtno ranjena zgrudila. Vzrok temu dogodku je bila ljubosumnost. Collea so zaprli.

DVOBOJ V BELGRADU.

Belgrad, 24. julija. Major Jovanović in nadporočnik Pavić sta se dvobojevala radi neke varietetne pevke. V dvoboju je bil major Jovanović ustreljen.

Ljubljanske novice.

Ij Visoki gostje v Ljubljani in na Bledu. Včeraj popoldne se je pripeljal v Ljubljano z avtomobilom nadvojvoda Friderik. Ustavil se je v kazinski kavarni. V njegovem spremstvu je bila soproga nadvojvodinja Izabela in nadvojvodinja Alice, bavarska nadvojvodinja, nadvojvoda Albreht, princ in princezinja Esterhazy in tri nadvojvodinje, njegove hčerke. Ob 8. uri zvečer so dospeli visoki gostje na Bled, kjer so prenočevali v hotelu »Imperial«. Danes zjutraj so se odpeljali proti Jesenicam.

Ij Osebná vest. Poštni oficijant František Pavšič, službujoč na c. kr. poštne uradu Ljubljana 1, je imenovan za c. kr. poštarja v Spodnji Šiški, kejtr bo prevzel pošto poslovanje že tekom prihodnjih dni.

Ij Nova maša. P. Anton Avbelj iz reda sv. Františka bo prihodnjo nedeljo ob 9. uri daroval prvo slovesno sveto mašo v tukajšnji frančiškanski cerkvi. Novomašnik je brat č. g. Engelharda, frančiškana, ki je 17. avgusta leta 1910 odšel na Kitajsko, kjer deluje sedaj kot misijonar v provinciji Upetsu.

Ij Dela za regulacijo Ljubljanice. Trdka Czechowiczka je definitivno prenehala s delom za regulacijo Ljubljanice. Delo bo nadaljevala »Alpinska stavbinska družba«, ki je že postavila provizorično zatvornico in že začela čistiti in odvajati vse dovajalne kanale.

Ij Promenadni koncert »Slov. Filharmonije« se vrši ob ugodnem vremenu jutri ob pol 7. do pol 8. ure zvečer v »Zvezdi«.

Ij Poročil se je profesor v Sarajevu dr. M. Pičeta z gđco. Milico Borštnik iz Ljubljane.

Ij Nogometna tekma: Victoria (Sušak), proti Iliriji (Ljubljana). Dne 21. t. m. ob 5. uri popoldne se je vršila tekma med gori imenovanimi moštvo-ma. Igra se je končala s porazom ljubljanskega moštva 4:1. Hrvatsko moštvo je dobro trenirano, pravilno od-dajajo in enotno teko. Pri Iliriji se je pa zelo opazilo, da ni skupne igre. Odlikovali so se sicer od ljubljanskega moštva v prvi vrsti golman, branilca in tudi posamezniki, ali skupne igre ni bilo. V splošnem moramo pa konstatirati, da se ljubljansko moštvo veliko premalo trenira. Zeleti bi bilo, da pride vodstvo v vplivnejše roke, ker splošno se opaža, da nima vodstvo zadostnega vpliva na moštvo. Brez truda ni zmage!

Ij C. kr. obrtna šola, stavbno vodstvo in obrtniki. Znano je, da je minulo leto dni, kar je bila državna obrtna šola gotova. Človek bi mislil, da je tudi za obrtnike, ki so delali pri obrtni šoli, stvar gotova in da bodo za izgotovljeno delo dobili zasluženi denar in zamogli

svoja plačila poravnati. V predzadnji seji občinskega sveta je občinski svetnik g. Rojina vprašal župana, če mu je znano, da se obrtnikom še do danes ni izplačali njihovi zasluški pri obrtni šoli. Pozval je župana, naj ukrene, da se istim takoj zaslužno izplača in pridržuje le toliko, kar je po predpisih za kavcijo določeno. Župan je obljubil, da bo stavbenemu vodstvu to nemudoma naročil. **Vprašamo torej še enkrat župana, zakaj se to do danes ni izvršilo.** Znano nam je, da je neki obrtnik napravil pri šoli za več tisočev dela in se istemu še sedaj ni ničesar izplačalo. Obrtnik je moral takoj plačati material, delavce, a sedaj mora plačevati že leto dni visoke obresti za izposojeni denar. Ves zaslužek mu bodo požrle visoke obresti, sam pa bo gledal skozi prste. Nasprotno pa mora obrtnik plačati davek in mestne pristojbine takoj v gotovem roku, če ne ga uradni organ z magistrata zarubi ne glede na to, ali je njemu magistrat že dolgo časa zapadli račun poravnal. Iz vsega se more sklepati, da je teh razmer kriv gospod stavbni svetnik Duffe, ker županu ne prisojamo kaj takega. Zahtevamo od župana, da skrbi za sposobnejšo moč, ki bo v stanu svoje delo izvesti. Kako bi pač svetnik Duffe gledal, ko bi mu njegov zaslužek šele čez leto dni izplačali in bi moral leto dni obresti plačevati. Letal in pritoževal bi se od Poncija do Pilata. Pravite, da domači obrtniki ni zmožen, da je počasen, drag in vse mogoče, toda mi pravimo: Dajte domačemu obrtniku dela, in ko je isto izvršil, plačlo, in videli boste, kako bodo domači obrtniki napredovali. Le na ta način se podpirajo domači obrtniki, ne pa z obljubami!

Ij Umrli so v Ljubljani: Franc Benčina, sin bivšega trgovca, polpeto leto. — Ivan Šifrar, rejenc, pol leta. — Josip Vadlan, delavec, 47 let. — Valter Ahčin, hiralet, 42 let. — Marija Alič, hči tovarniškega delavca, 2 leti. — Terezija Jesih, delavka, 28 let.

Ij Kolo ukraden. Včeraj ob tri četrt na 2. uro popoldne je bilo v veži št. 12 na Sv. Petra cesti elektromonterju Francu Juvanu ukradeno še dobro ohranjeno 250 kron vredno »Kinta«-kolo, ki ima tovarniško številko 62.118. Celo kolo je temno, zeleno emailirano, je »Torpedo« prostega teka, balanco ima vpognjeno navzgor, kolesi imata pa pozlačena pasja. Osumljenec je 16—20 let star, je imel sivo, široko športno čepico, bele črne črtaste hlače in mazuljast obraz. Kjer bi utegnil kolo prodajati ali zastaviti ali se sploh pojaviti, naj ga takoj ovadijo najbližjemu varnostnemu oblastvu.

Primorske vesel.

p Imenovanje. Cesar je podelil dvornemu svetniku pri namestništvu v Trstu Alojziju Fabiani ob priliki njegove vpokojitve naslov namestniškega podpredsednika.

p Nezgoda na morju. Iz Reke poročajo: Včeraj 23. t. m. zjutraj je zadel skupaj »Velebit«, last Ungaro-Croate, z osebnim parnikom iste družbe, ki oskrbuje promet med Opatijo in Reko. Kapitan »Velebita« ni opazil signalov osebnega parnika, na katerem je nastala velika panika med potniki. Večja nesreča je bila preprečena.

p Sleparije v Pulju. V Rovinju se je vršila razprava proti bivšemu delavcu v mestni plinarni v Pulju, Josipu Zajcu, ker je krivo izpovedal pred preiskovalnim sodnikom, in sicer na korist proti takratnemu svojemu predstojniku v plinarni po imenu Brosina, čegar sina so v soboto v Pulju aretirali. Brosina si je zidal hišo z občinskimi zidarji in občinskim denarjem. Zidarji so delali pri njem cel teden — v soboto pa so dobili plačilo v mestni plinarni. Med temi delavci je bil tudi Zajec. Pri preiskovalnem sodniku pa je izjavil, da je res tudi on delal pri Brosini, toda le v svojih prostih urah in ob nedeljah in praznikih. Pokazalo pa se je, da Zajec ni govoril resnice. Zato je prišel pred sodnike. Pri razpravi je priznal, da je delal pri Brosini nad 100 dni, plačilo za to pa je dobil v mestni plinarni. Pravi, da je hotel s krivo izpovedbo pomagati Brosini, ki je bil vedno dober ž njim. Zajec je obsojen na tri tedne strogega zapora. Tudi ta razprava je pokazala, na kak način so se okoriščali nekateri mestni uradniki z občino in kako so oškodovali davkoplačevalce. Omenjamo, da oni Brosina, o katerem je bilo govora pri razpravi, se nahaja že dalje časa v preiskovalnem zaporu ter se vrši proti njemu preiskava.

p Osem tisočlet regnikov. V Trstu v desetletju 1900—1910. Regnikole v Trstu sprejemajo z odprtimi rokami in jim dajejo dober zaslužek v škodo domačinom, tudi Italijanom! Med tistimi regnikoli se nahajajo tudi nevarni zločinci, vojaški begunci, nevarna sodrga. Da le trpi avstrijska vlada tako naseljevanje regnikov v Primorju, ki so tu le v kvar domačemu prebivalstvu. Slovani v Primorju se moramo začeti vse drugače odločneje bojevati proti tej zalegi iz ljube sosesčine!

LISTNICA UREDNIŠTVA.
M. P.: Vaše pismo smo izročili na merodajno mesto. — Jankole, Bled: Javite nam vsaj pravi naslov; anonimnih dopisov ne moremo sprejeti.

Mnenje g. dr. L. Unger-ja, profesorja specializirane nauka za otroške bolezni na c. kr. vseučilišču na

Dunaju.
Gospod J. Serravallo, Trst.

Pripisoval sem ponovno Vaše Serravallovo Kina vino z železom malokrvnim dečkom in rekonvalescentom ter sem bil navadno zadovoljen z njegovim vplivom in obujenjem teka in na splošno z njegovo krepilno močjo.

Dunaj, 15. aprila 1908.

Prof. dr. L. Unger.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 300-2 m, sred. tlak 736-0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
23	9. zveč.	733-4	18-0	brezvetr	pol. jasno	
24	7. zjut.	735-5	12-9	sl. jvzh.	megla	0-0
	2. pop.	734-7	27-0	sl. jug	jasno	

Srednja včerašnja temp. 18-8°, norm. 19-9°.

MOJA STARA

Izkušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le Stecker-sterd miljo mila Bergmann & Co., Tešin ob Labi. Komad po 80 vin. se dobiva povsod. 441

Zahvala.

Za vse obilne prisrčne dokaze sočutja, osebno ali pismeno tolažbo povodom bolezni in smrti naše iskreno nad vse ljubljene nepozabne hčerke

ANICE

kakor tudi za obilo spremstvo drage rajnice k večnemu počitku izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm najiskrenejšo zahvalo.

Osobito in posebej se še zahvaljujemo preč. duhovščini, čč. gosp. očetom kapucinom, veleč. g. dr. Hubadu in g. dr. Zakrajšku za požrtvovalno pomoč in obilni trud v bolezni in vsem darovalcem prekrasnih vencev.

Skočjaloka, 22. julija 1912.

Zalujoča rodbina

Josip Hafner-jeva.

Pianino

tvrdke Lhota s 7 oktavami se ceno prodaja. Poizve se pri upravi »Slovenca« pod št. 2211.

Učenec

iz boljše hiše, kateri ima veselje do trgovine se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri I. MODIC, Novavas pri Rakeku. 2301

Izpraznjena je služba 2268 3-1

organista in cerkvenika

v Vel. Laščah. — Dohodek 1100 kron Nastop 9. septembra 1912.

Župni urad Vel. Lašče.

Proda se iz prošle roke 2236

posestvo z gostilno in trgovino

na zelo dobrem mestu, ker v bližnjih 10 vaseh ni nikake trgovine, v bližini Ljubljane ob okr. cesti. Naslov prod. pove uprava lista pod št. 2236

Trgovski učenec

z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovino z meš. blagom Alojzij Pinter v Slov. Bistrici. Učenec mora tukaj trgovsko šolo obiskovati kar je velikega pomena. 2280

Deček, 14 let star, ki je dovršil 8 razredov ljudske šole, želi vstopiti kot

trgovski vajenec

v večjo trgovino v Ljubljani ali na deželi. Več pove g. Ivan Soklič, trgovec s klobuki, v Ljubljani, Pod Trančo. 2294 3-1

Prodajalka

z primerno šolsko izobrazbo, katere zna tudi šivati, najraje iz dežele se sprejme v c. kr. glavno tobačno zalogo pri Gabrielu Jelovšku na Vrhniki.

Maline v velikih in manjših množinah kupuje po najvišjih cenah 1976 Ed. Augerer-ja lekarna St. Johann, Tirolsko.

Sodčki za pošiljanje so na razpolago.

Ženitna ponudba.

Samostojen gospod, 38 let, trgovec s premoženjem 40.000 K, ob morskem obali, se želi seznaniti z dostojno in resno gospodično, ki dobro govori slovensko in ima nekaj kavcije. — Ponudbe pod št. 2247 na upravo lista.

V nedeljo, dne 28. julija vsa katoliška društva na otvoritev orlovske godbe v Selcih. 2302

Staubene parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincah takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.

Več se izve pri lastniku JOS. TRIBUC, na Glincah 37. 1722

Velika češka zavarovalnica na življenje

sprejme v vseh krajih na Kranjskem

Okrajne zastopnike in akviziterje

na provizijo in tudi na stalno plačo. Pogoje jako ugodne. Posebno prilično za pensioniste, trgovce, gostilničarje i. t. d. Ponudbe na Poštni predal št. 243 v Trstu 1. 2297

Naznanilo.

Slavnomu občinstvu oljudno naznanjam, da sem svoj lokal na Rimski cesti št. 11 opustila ter da bom imela svojo trgovino s kolesi in izposojevalnico koles

od danes naprej svmo na

Marije Terezije cesti št. 14. (pri »Novem svetu«).

Triporočam se slavnomu občinstvu za nadaljna natočila ter beležim

2303

z odličnim spoštovanjem

Ana Gorec

Naznanilo prodaje.

Iz konkurznega sklada Karla Lenčeta, vinskega trgovca na Laverci prodala se bode

dne 1. avgusta 1912.

na licu mesta v Žužemberku se nahajajoča vinska zaloga, obsegajoča okoli 123 hl belega in okoli 100 hl rudečega vina iz proste roke.

Prodala se bode tudi v Žužemberku se nahajajoča vinska posoda (hramni in transportni sodi), posamezno ali z blagom vred.

Začetek prodaje ob 8 uri zjutraj v Žužemberku.

V Ljubljani, dne 23. julija 1912.

2298

Dr. Ivan Tavčar

kot upravnik konkurzne mase Karla Lenčeta na Laverci.

Vožnja z avtomobilom!

Slavnomu občinstvu oljudno naznanjam, da imam vedno na razpolago avtomobil za vožnje po mestu in na deželo. Cene zmerne. Priporočam se slavnomu občinstvu za cenjena naročila ter bilježim z odličnim spoštovanjem

Ivan Belič
Dunajska cesta 8.

2300

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 24. julija 1912.

Pšenica za oktober 1912	11-58
Pšenica za april 1913	11-90
Rž za oktober 1912	9-37
Oves za oktober 1912	9-42
Koruza za julij 1912	8-83
Koruza za avgust 1912	8-77
Koruza za maj 1913	7-47

Vodne elevatorje
(črpalnice na vrtilo) za vodnjake kakor tudi črpalnice za vodo na ročni in strojni obrat, motorje na veter, topli zrak, plin, petrolej in bencin izdeluje najceneje
I. K. Rudolf
c. kr. dvorni založnik v Plzni 1498

Samo tedaj

je preizkušeno najboljši 1252 kavini pridaček II.

: Franck : pravi,

kadar ponujeni Vam zaboječki ali zavitki nosijo kot ne-prevarljivi znak tovarniško znamko: kavin mlinček.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Najbolj. kosm. zobo-čistil sred. stro
Seydlin
Izdelovatelj O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Ugodna prilika!

Iz proste roke se prodaja na mirnem kraju ležeča, le 1/4 ure od sredine mesta (in spadajoča še pod mesto) se nahajajoča novozidana

visoko pritlična hiša

z velikim zelenjadnim in sadnim vrtom in obsežnim dvoriščem na lepem solnčnem prostoru nasproti remize elektr. cestne železnice. Pripravna tudi za kakega vpokojenca. Plačilni pogoji zelo ugodni. Naslov pove upravnistvo lista pod št. 2093.

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za damske obleke!

Zahlevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana,
Štritarjeva ulica 4.

Vsoto zavaroval.

V najem!
Fotografski atelje v zvezi s stanovanjem (predsoba, soba, kuhinja) in z vsemi pritliklinami se odda takoj za 32 kron mesečnine v najem v svoji drugi hiši št. 39. 2272
Okrajna posojilnica v Krškem.

Izredno ugodna prilžnost! Trgovina

z mešanim blagom, s tobakarno, ter gostilna, vsaka v posebni hiši, se dasta takoj o najem, ker se lastnik umakne v zasebno življenje. Staro mesto, obstoječe že 17 let, dobro vpeljeno v vasi z župnijo. Zelo ugodna prilika za nakup deželnih pridelkov vsake vrste, posebno jajec. Nadatka treba 6000 K. Lastnik **G. ROTHEL**, Podzemelj pri Metliki, Dolenjsko, pol kilometra od železniške postaje. 2233

Naprodaj sta dva nova 1963

križeva pota

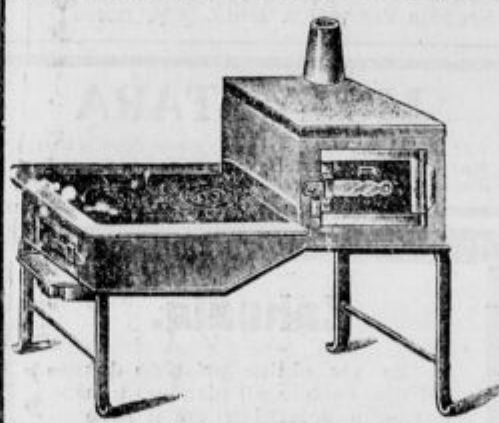
eden 100 cm za kron 140—, drugi 150 cm za K 320— pri FRANC TOMANU, podobarju in pozlatarju Valvazorjev trg št. 1. — Ljubljana.

Drva

mehka in trda (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevo tudi na dom. Parna žaga **SCAGNETTI** za državnim kolodvorom. 1842

Dunajska življenska in rentna zavarovalnica

Dunaj IX., Maria Theresienstraße št. 5.
Varnostni zaklad K 45.000.000—, Zavarovana glavica K 150.000.000—.
Vsi načini življenjskega zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji: z garantirano 40% dividendo, zavarovanje za doživetje in smrt z garantirano padajočimi premijami; rentno zavarovanje. — Zavarovanje za doto in vojaško službo brez zdravniške preiskave! Če starši umro, odpade vsako nadaljnje plačevanje premije.
Nadzornik za Kranjsko: 2001 10
Ciril Globočnik v Ljubljani, Elizabetna cesta št. 4.

Najcenejši nakup! Najcenejši nakup!
Trgovina z železnino
ŠTEFAN NAGY, Ljubljana
Vodnikov trg št. 5, blizu stolne cerkve
priporoča za sezono svojo veliko zalogo železa, železnega blaga, okovov, cementa in štukaturnega bičja, strešnega papirja s karbolinjem, dalje kompletnih štedilnikov, kakor tudi oprave za vrtove ter omarice za led. Kuhinjska oprava, železne postelje, umivalniki, keglji in kroge za kegljanje, žima in morska trava, kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti po 1650 najnižjih cenah.

Nizozemska zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I. Aspernplatz 1.

se priporoča za sklepanje zavarovanj na življenje, rente, doto in vojaško službo pod najugodnejšimi pogoji in najnižjimi premijami.

Stanje zavarovanj koncem leta 1910 ca 375 milijonov.
Rezerve " " " " 112 " 452

Glavno zastopstvo za Štajersko in Kranjsko v Gradcu I, Schmiedgasse 40, kjer se sprejmo vsak čas strogo reelni, delavni sotrudniki proti dobri plači.
Nadzorstvo za Kranjsko: Ljubljana, Hrvatski trg 4.

St. 17.233.

Razpis.

Za zgradbo vodovoda za Zgornji Tuhinj, polit. okraj Kamnik, na 23.324-39 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen proračuna naj se predložijo

do 10. avgusta 1912 ob 12. uri opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda za Zgornji Tuhinj.“

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razventega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni. Ponudbi je priložiti tudi seznam enotnih cen za vpeljavo hišnih vodovodov.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah za znesek 4 K 50 vin. 2291

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. julija 1912.

Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

Priporočamo **modni salon**
solidno tvrdko damskih in otroških slamnikov ter športnih čepic vseh vrst

Marija Götzl Židovska ulica št. 8

— Cene brez konkurence. —

2036

94 K „EUROPA“ 94 K
kolesa so najtrpežnejša.
Jamstvo 1 leto!

Cena: 94 K.

Doplačilo za „Torpedo“ s prostim tekom 16 K.

FR. ČUDEN, LJUBLJANA

1716

samo nasproti frančiškanskega samostana.

Solidno zanesljivo.

„Singer“ šivalni stroj 56 kron.

Jamstvo 5 let.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

RESLJEVA CESTA ST. 26 (POLEG PLINARNE), IZDELUJE:

3559

Beton
Zelezobeton
Mostove
Strope
Dvorane
Zazidke turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzetje zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. Izdajanje čekov, nakaznic
IN KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Akeljski kapital: 50.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 22.000.000 kron.
OSREDNJA MENJALNICA:
„MERKUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE št. 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamulca, Češka Lipa, Brno, Gablonz, N. Gravitiz, Inomost, Krakov, Litomerice, Moravski Zumperk, Mödling, Meran, Novi Jicin, Pizen, Praga, Liberec, Teplice, Senov, Dunajsko Novomesto, Cvilava

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk itd., itd.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.